

Henryk Bogacki

"Sacramentum mundi : theologisches
Lexikon für die Praxis", t. 4,
Freiburg-Basel-Wien 1969 : [recenzja]

Collectanea Theologica 40/4, 190

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sacramentum mundi. Theologisches Lexikon für die Praxis, t. IV: Qumran bis Zukunft. Register, Autorenverzeichnis, Freiburg—Basel—Wien 1969, Verlag Herder, kol. 1458 + s. 33.

Ostatni tom leksykonu *Sacramentum mundi* zawiera opracowanie 230 haseł, oznaczające się tymi samymi zaletami, jakie podkreślano już wcześniej przy okazji prezentowania poprzednich tomów¹. Tom zamyka indeks, który na 87 kolumnach podaje wzajemne związki 850 haseł, opracowanych przez 315 wybitnych znawców przedmiotu, a wypełniających to czterotomowe dzieło, liczące w sumie 5 606 kolumn.

Oczywiście powyższe cyfry nie są odpowiednim wskaźnikiem dla oceny całego dzieła. Zasadnicza wartość leksykonu polega na tym, że orientuje w bieżących koncepcjach teologicznych oraz podkreśla trwałe wartości dotychczasowego dorobku teologicznego. Łącząc w ten sposób ciągłość i aktualność teologii pomaga znaleźć syntezę nowych kierunków ze spuścizną poprzednich generacji i wynikami współczesnych nauk o człowieku. Naukowcy i praktycy odniosą wielką korzyść z leksykonu jako źródła informacji i pomocy dla aktualizowania wiadomości wyniesionych z okresu studiów. Autorzy reprezentują w teologii poglądy umiarkowane, które mają szansę upowszechnienia się w świecie katolickim.

Ks. Henryk Bogacki SJ, Warszawa

MATSUI TÖRU, *Zeno non ha tempo di morire*, tłum. z japońskiego Luciano Mazzocchi, Parma 1969, Istituto Severiano Missioni Estere, s. 263.

Omawiany esej przedstawia ogólnie ujęty życiorys oraz szkic charytatywnej działalności brata Zenona Zebrowskiego, franciszkańskiego misjonarza w Japonii. Pomimo swego propagandowego charakteru książka ta godna jest zasygnalizowania polskiemu czytelnikowi, gdyż podaje szereg uwag na temat pracy misyjnej i maryjnej o Maksymiliana Kolbego w Polsce i w Japonii, przez co staje się cennym przyczynkiem do historii polskiej misji w Kraju Wschodzącego Słońca.

Zenon (Władysław) Zebrowski, urodził się w r. 1898 we wsi Surowe koło Myszynca w powiecie Ostrołęka, jako syn Józefa i Anny. Pobożnie wychowywany przez matkę, uczęszczał do tajnej szkoły polskiej. W swojej młodości próbował wielu zawodów, pracował kolejno w kilku zakładach przemysłowych. W latach 1920/21 pełnił służbę wojskową. Nigdzie jednak nie zarządził długiego miejsca, a kiedy zdecydował się wstąpić do zakonu, najpierw prosił o przyjęcie do pasjonistów, potem do kapucynów w Warszawie, aż wreszcie znalazł się u franciszkanów konwentualnych.

Jako obznajomionego z maszynami skierowano go do pracy w drukarni „Rycerza Niepokalanej” w Grodnie. Niespokojny duch brata Zenona nie mógł jednak długo nagiąć się do regularnej pracy i modlitwy, ale zał mu było odejść. Dopiero po pewnej nocnej rozmowie z o. Maksymilianem Kolbem Zeno postanowił zostać i stał się jednym z najbliższych jego współpracowników. Chociaż nie miał właściwie wykształcenia, umiał bardzo sprytnie poradzić sobie w wielu trudnych sytuacjach wydawniczych. Miał bowiem wielki dar zjednywania sobie ludzi.

Po nowicjacie i złożeniu ślubów zakonnych wysłano go z Grodna, aby przygotował nową siedzibę dla wydawnictwa w późniejszym klasztorze nazwanym

¹ Por. np. *Collectanea Theologica* 38(1968) z. 2, 181—183; 39(1969) z. 3, 181; 40(1970) z. 1, 172.